

การศึกษาเปรียบเทียบการรักษาอุโบสถศีลในพระพุทธศาสนากับการถือศีลอดในศาสนาอิสลาม
: ศึกษาเฉพาะกรณีพุทธศาสนิกชนและมุสลิมในกรุงเทพมหานคร (A COMPARATIVE STUDY
OF UPOSATHASILA IN BUDDHISM AND SAUM IN ISLAM : A CASE STUDY OF
BUDDHISTS AND MUSLIMS IN BANGKOK)

เพ็ญนิภา นรินทรกุล ณ อยุธยา 4137306 SHCR/M

อ.ม. (ศาสนาเปรียบเทียบ)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : อฉส อมาตยกุล, Ph.D., พิเชฐ กาลามเกศตร์, อ.ม.,
บุรณ เกตุทัตสา, M.A., พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยารักษ์, ป.ธ.4, Ph.D.

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาหลักคำสอนเรื่องอุโบสถศีลในพระพุทธศาสนา และการถือศีลอดในศาสนาอิสลาม ตลอดจนศึกษาเปรียบเทียบหลักคำสอนและการปฏิบัติตามหลักอุโบสถศีลของพุทธศาสนิกชนและศีลอดของมุสลิม เป็นการศึกษาทั้งภาคเอกสารและภาคสนาม โดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก จากกลุ่มตัวอย่างพุทธศาสนิกชนและมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัยภาคเอกสารพบว่า อุโบสถศีล หมายถึง การเข้าอยู่จำ หรือการกำหนดใจไว้ด้วยการรักษาศีล 8 ข้อ มีการงดเว้นการบริโภคอาหารในยามวิกาล งดเว้นการมีเพศสัมพันธ์ เป็นศีลที่พุทธศาสนิกชนต้องรักษาในวันพระ เป็นเวลาวันหนึ่งและคืนหนึ่ง เป็นการประพฤติดุพริบตาชีวิตตามปกติไว้ชั่วครวญมาดำเนินชีวิตในทางธรรม ส่วนศีลอดเป็นข้อบังคับของศาสนาอิสลามให้ทุกคนที่บรรลุนิติภาวะต้องปฏิบัติ โดยการงดเว้นจากการดื่ม การกิน การมีเพศสัมพันธ์ ตลอดจนการสำรวมตนให้พ้นจากความชั่วทั้งปวง และปฏิบัติศาสนกิจมากเป็นพิเศษ ตั้งแต่ดวงอาทิตย์ขึ้นจนถึงดวงอาทิตย์ตก เป็นเวลา 29-30 วันในเดือนเราะมะฎอน คือเดือนที่ 9 ตามปฏิทินจันทรคติอิสลาม ข้อปฏิบัติของทั้งสองศาสนานั้นเห็นได้ชัดว่าเป็นหลักปฏิบัติที่มุ่งพัฒนาคุณธรรมขึ้นในตัวมนุษย์บนเงื่อนไขของการจำกัดความต้องการทางร่างกาย และข้อปฏิบัติทั้งสองนี้เป็นมาตรการเสริมสร้างมนุษย์ให้บรรลุจุดหมายสูงสุดของศาสนาและเสริมสร้างสังคมให้สงบสุขด้วย

ผลการวิจัยภาคสนามพบว่า ข้อปฏิบัติทั้งสองนั้นเป็นข้อปฏิบัติที่ช่วยขัดเกลาพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติให้เป็นผู้มีคุณประพฤดี มีสุขภาพแข็งแรง เป็นผู้มีคุณอดทน ทำให้ได้รับความสุขในชีวิตที่แท้จริงและกลุ่มตัวอย่างพอใจในผลการปฏิบัติของตน ซึ่งสมควรรณรงค์ให้สังคมได้ปฏิบัติกันอย่างแพร่หลาย

**A COMPARATIVE STUDY OF UPOSATHASILA IN BUDDHISM AND SAUM
IN ISLAM : A CASE STUDY OF BUDDHISTS AND MUSLIMS IN BANGKOK**

PENNIPHA NARINTARAKUL NA AYUDHAYA 4137306 SHCR/M

M.A. (COMPARATIVE RELIGION)

THESIS ADVISORS : ANAS AMATAYAKUL, Ph.D., PICHET
KALAMKASAIT, M.A. BOON KETUTASSA, M.A. PRAGRUPALAD
SAMBIBADHANAVIRIYACARIYA GRADE OF PALI STUDY 4, Ph.D.

ABSTRACT

This is qualitative research. The objectives of this research are (1) to study the knowledge Uposathasila in Buddhism and Saum in Islam, and (2) to study and compare their consequences in the two religions. The study is comprised of both documents and a field study, using in-depth interviews with Buddhist and Muslim sample groups in Bangkok.

The results of the document research showed that Uposathasila contains the Eight Precepts Training Rules, such as abstinence from untimely eating and abstinence from unchastity. The Eight Precepts are to be observed on the Observance Day or Uposatha Day, lasting one day and one night. Buddhists practise this in order to temporarily leave a mundane life for religious life. So to is the Saum obligation for every Muslim who is of age, sane and physically fit to keep them. Saum asks Muslims to abstain completely from food and drink, restricts sexual intercourse, misbehavior in words and in action and requires specially observing general religious ethics before the break of dawn till sunset, during 29-30 days of the month of Ramadan, the ninth month of the Islamic lunar year. So both principles, point to a key point of contact, i.e. cultivation of morality on the basis of physical restriction. Both principles are the foundation for the supreme good in Buddhism and Islam, the attainment of the individuals' goal of life and social well-being.

The results of field research showed that both practices are acts of self-restriction that call for control of practitioners physical desires to make them work as he likes; indeed their willpower is so developed that they can command themselves and thus attain true moral greatness. Both practices, in the opinion of the two sample religious groups, give good health as well as a high level of patience and other virtues. Thus Uposathasila and Saum should deserve general promotion and practice in the present Thai society.